

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti

Številka: 020-03-16/2019/14
Ljubljana, 13. 1. 2019

Predlog

POROČILO

O DELU INTERESNE SKUPINE NEGOSPODARSKIH DEJAVNOSTI V 2019

SESTAVA INTERESNE SKUPINE

Člani interesne skupine:

dr. Matjaž Gams, Tone Hrovat, dr. Branka Kalenić Ramšak, Danijel Kastelic¹, Janoš Kern in mag. Peter Požun.

Sekretarka interesne skupine: Neža Dular.

OBRAVNAVANE ZADEVE

V skladu s 16. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) interesne skupine obravnavajo zadeve in oblikujejo stališča do zadev, ki so na dnevnem redu Državnega sveta in njegovih komisij ter druge zadeve iz pristojnosti Državnega sveta.

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je v času od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 v zvezi z obravnavanimi zadevami oblikovala **sedem (7) stališč in podala en (1) predlog²**.

Interesna skupina je v času od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 zasedala na **trinajstih (13) sejah (na dvanajstih (12) rednih in eni (1) izredni seji)**.

POVZETEK STALIŠČ, SKLEPOV IN POMEMBNEJŠIH RAZPRAV INTERESNE SKUPINE

Interesna skupina je na 17. seji 23. 1. 2019 sprejela stališče, v katerem je podprla imenovanje mag. Nuše Zupanec za namestnico sekretarja Državnega sveta Republike Slovenije.

Interesna skupina je na 18. seji 6. 2. 2019 obravnavala in v stališču podprla Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (Rb2019), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Interesna skupina se je pri obravnavi predloga rebalansa proračuna za leto 2019 osredotočila predvsem na področja in politike posameznih ministrskih resorjev, ki so skladne z zastopanimi interesi v interesni skupini (znanstvena in raziskovalna dejavnosti, socialno varstvo, vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, šport ter visoko in višje šolstvo). Interesna skupina je posebej poudarila, da bodo dodatna finančna sredstva lahko bistveno prispevala k bolj optimistični klimi v državi na posameznih segmentih politik in posledično v celotni družbi. V preteklih kriznih letih je namreč pretirano

¹ Gospodu Danijelu Kastelicu je bil potrjen mandat člana Državnega sveta na 14. seji Državnega sveta 23. 1. 2019.

² Na podlagi razprave v okviru točke Razno na seji interesne skupine.

varčevanje na posameznih področjih pustilo negativne posledice, ponekod težko popravljive (npr. na področju investicij), predvsem pa se je negativno odrazilo v dojemanju in pričakovanih prebivalstva, zlasti mladih, glede prihodnosti Slovenije. Interesna skupina je menila, da vsak korak v pozitivno smer lahko doprinese k izboljšanju dosedanjih občutkov o neperspektivnosti naše družbe. Prav je, da se zaznani pozitivni gospodarski trendi odrazijo na takšen način, da bodo pozitivnih učinkov družbenega napredka deležni vsi družbeni segmenti. Interesna skupina je navkljub zvišanju sredstev v okviru posameznih politik izpostavila nekaj še vedno problematičnih področij, ki se s predlogom rebalansa niso reševala oziroma vsaj ne v zadostni meri, in pozvala k čimprejšnjemu ukrepanju. Opozorila je, da je na več področjih (v osnovnem in srednjem šolstvu, v visokem šolstvu, zdravstvu in socialnem varstvu) več kot desetletje zamujenih priložnosti za investicije in obnove ponekod že precej dotrajanih stavb in opreme, predvsem na račun sprejema Zakona za uravnoteženje javnih financ. Tako na primer na področju vseh nivojev izobraževanja predstavljajo problem skorajda neobstoječa sredstva za investicijsko vzdrževanje in nabavo nove opreme. Visoko šolstvo se sooča s popolnoma neprimernimi razmerami za delo, tako kar se tiče prostorov kot opreme. Interesna skupina je opozorila, da se je tudi na področju zdravstva v času recesije v zgradbe in opremo javnih zdravstvenih zavodov vlagalo zelo malo, navkljub povečanim potrebam prebivalstva in nenehnemu tehnološkemu napredku, povezanemu z novimi, sodobnejšimi aparaturami. Kot pomemben segment je izpostavila tudi učinkovitost črpanja evropskih sredstev in pozvala k čimprejšnji realizaciji začrtanih projektov na tem področju. Med drugim je interesna skupina menila, da je treba poskrbeti tudi za to, da bodo odločevalci oziroma nadzorni mehanizmi v zvezi s črpanjem evropskih sredstev na nacionalnem nivoju delovali kot podporniki pri izvedbi posameznih projektov in ne zaviralci, kar se po izkušnjah v praksi tudi (pre)pogosto dogaja. V okviru visokega šolstva je pozvala k zagotovitvi 100 %-nega financiranja prve in druge ravni t.i. bolonjskih študijskih programov iz javnih sredstev, torej brez potrebe po kritju dela stroškov (za materialne stroške, včasih tudi plače) iz tržne dejavnosti ter k opredelitvi tretje stopnje, torej doktorskih študijskih programov, kot javne službe v celoti (ne samo za doktorske študente na podlagi štipendij, ampak tudi izvajalce programov, ki so sedaj plačani po avtorskih pogodbah). V posredni povezavi z zagotavljanjem proračunskih sredstev na področju izobraževanja je dodatno pozvala pristojno Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da spremeni zakonske podlage na področju šolske prehrane, tako da se bo lahko zagotovilo dodatna sredstev za indeksacijo malic za dijakke in oskrbnin v dijaških domovih, katerih ocenjena vrednost je ostaja na nespremenjeni ravni že iz časa pred sprejemom Zakona za uravnoteženje javnih financ, kar ne zadošča za pripravo kakovostnih in zdravih obrokov. Z zadovoljstvom je ugotovila, da se je z rebalansom proračuna povečalo tako sredstva za znanost in informacijsko družbo v okviru Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo kot tudi v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Ugotovila je, da je dober pokazatelj napredka v razmišljanju o pomenu znanosti za razvoj družbe tudi podatek, da so integralna proračunska sredstva, ki se jih je namenilo za znanost v 2019 prvič preseгла predkrizno raven iz leta 2011. Pozvala je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo k nadgradnji povezav gospodarstva in znanosti. Na področju politike socialne varnosti je ugotovila, da gre za področje, ki je v letu 2019 doživelo največji dvig sredstev, od tega jih je bilo največ namenjenih za transfere posameznikom in gospodinjstvom, torej za socialno ogrožene, za varstvo duševno in telesno prizadetih, za socialno vključevanje invalidov, otroški dodatek, druge družinske prejemke in starševska nadomestila. V okviru izvajanja politik socialnega varstva je posebej izpostavila problematiko financiranja pripravništev in pozvala pristojno ministrstvo, da prouči možnosti ponovne uvedbe izvajanja pripravništva socialnih delavcev preko Socialne zbornice Slovenije, kar se je v preteklosti izkazalo kot zelo dobra rešitev, predvsem z vidika kakovosti navedenega usposabljanja. Pozvala je tudi k zagotovitvi sredstev za indeksacijo dodatka za pomoč in postrežbo, katerega višina se ni spremenila že od leta 2011, čeprav navedeni dodatek v veliko primerih igra vlogo socialnega korektiva pri najbolj marginaliziranih skupinah slovenskih državljanov. Enako velja za področje telesnih okvar, saj trenutno invalid s 100 %-no invalidnostjo prejme največ 80 do 100 evrov invalidnine. Opozorila je, da sredstva, ki so bila namenjena za izvajanje politik Ministrstva za zdravje, v primerjavi s celotnimi sredstvi, ki

jih porabimo na področju zdravstva, niso pomenila dovolj velikega prispevka proračuna k boljšim pogojem za delovanje zdravstvenega sistema. Interesna skupina je posebej izpostavila tudi problematiko skrajševanja čakalnih dob, predvsem v povezavi z rezultati izvajanja Posebnega vladnega projekta za skrajševanje čakalnih dob in povečanje kakovosti zdravstvene obravnave. Posledično je interesna skupina predlagala pristojni Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, da se seznanijo s stališčem interesne skupine in ga upošteva pri pripravi poročila za sejo Državnega sveta, kar je pristojna komisija tudi storila. Interesna skupina na 19. seji 27. 2. 2019 sprejela stališče k Predlogu Mnenja k Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (Rb2019) v katerem je predlagala amandma, s katerim se bi mnenje Državnega sveta spremenilo, da Državni svet Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (RB2019) podpira, saj je bilo v predlogu predvideno, da Državni svet Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (RB2019) ne podpira. Državni svet na 15. seji 27. 2. 2019 predlaganega amandmaja ni sprejel ter posledično sprejel negativno mnenje k Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (RB2019).

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je na 18. seji 6. 2. 2019 obravnavala in v stališču podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-B), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po nujnem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Posebej je izpostavila spremembo 52. člena veljavnega ZIPRS1819, ki je uvedel ločeno omejitev obsega dopustne zadolžitve in poroštev posrednih uporabnikov proračuna države in nefinančnih družb v pretežni lasti države, glede na to, ali navedeni subjekti sodijo v sektor država ali ne. Skupni obseg možnega zadolževanja in poroštev posrednih uporabnikov proračuna države in nefinančnih družb se je sicer zvišal (z veljavnih 600.000.000 na 900.000.000 evrov), a se je obenem postavilo zgornjo mejo obsega zadolžitvev in poroštev tistega dela prej navedenih posrednih proračunskih uporabnikov, ki sodijo v sektor država, na 200.000.000 evrov. Interesno skupino so zanimali vzroki za navedeno ločeno obravnavo subjektov in relativno nizko postavljeno omejitev za tiste posredne proračunske uporabnike, ki sodijo v sektor država, z vidika možnega vpliva navedene omejitve na možnost zadolževanja javnih zavodov, ki delujejo na področju različnih interesov, ki jih zastopajo člani interesne skupine. Interesna skupina je na podlagi pojasnil pristojnega Ministrstva za finance ugotovila, da se je navedena omejitev 200.000.000 evrov za proračunske uporabnike, ki v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev (Uradni list RS, št. 13/06 in 107/13) sodijo v sektor država, uvedla zgolj kot previdnostni ukrep v povezavi z izpolnjevanjem dolžnosti države, povezanih s fiskalnim pravilom in ostalimi zahtevami Evropske unije. Posledično je interesna skupina predlagala pristojni Komisiji Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, da se seznanijo s stališčem interesne skupine in ga upošteva pri pripravi poročila za sejo Državnega sveta, kar je pristojna komisija tudi storila. Ker je bilo v predlogu Mnenja Državnega sveta predvideno, da Državni svet Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-B) ne podpira, je interesna skupina na 19. seji sprejela stališče, v katerem je predlagala amandma, s katerim se bi mnenje Državnega sveta spremenilo, da Državni svet Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-B) podpira. Državni svet na 15. seji 27. 2. 2019 predlaganega amandmaja ni sprejel ter tako sprejel negativno mnenje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-B).

Interesna skupina je na 20. seji 20. 3. 2019 za vodjo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti izvolila dr. Branko Kalenič Ramšak.

Interesna skupina je na 21. seji 10. 4. 2019 obravnavala in v stališču podprla Pobudo državne svetnice Lidije Jerkič za dopolnitev Etičnega kodeksa državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije in k Pobudi za dopolnitev Etičnega kodeksa državnih svetnikov

Državnega sveta Republike Slovenije, s katero se je uvedel institut dolžnosti izogibanja nasprotju interesov, in se določila pristojnost komisije za usmerjeno in stalno izobraževanje in svetovanje državnim svetnikom v zvezi z etiko in integriteto, za organizacijo izobraževanj in seminarjev na temo integritete in lobiranja ter za razlago določb Etičnega kodeksa. Dopolnitev je prinesla tudi pravno podlago za imenovanje posebnega svetovalca, katerega naloga je usmerjeno in stalno obveščanje državnih svetnikov ter zaposlenih o etiki in integriteti ter zaupno svetovanje državnim svetnikom glede praktičnih posledic svojih zakonskih dolžnosti v konkretnih okoliščinah.

Interesna skupina se je na 2. izredni seji 22. 10. 2019 seznanila z Dopisom Kolegija Državnega sveta z dne 15. 10. 2019, v katerem je bilo navedeno, da je Služba za pravne in analitične zadeve Državnega sveta ob pripravi spremembe 29. člena Poslovnika, ki se nanaša na organizacijo posvetov v Državnem svetu, proučila tudi aktualnost poslovniških sprememb na drugih področjih ter ob tem opozorila še na druga vprašanja, ki bi jih bilo smiselno urediti hkrati s spremembo 29. člena Poslovnika. Posledično je Kolegij Državnega sveta pozval interesne skupine, da izrazijo svoje mnenje o tem, ali bi bilo smiselno ob pripravi spremembe 29. člena Poslovnika Državnega sveta poslovniško urediti tudi ostala navedena področja, in da podajo predloge rešitev. Interesna skupina je podprla predlog, da se poleg spremembe 29. člena Poslovnika uredi tudi druga vprašanja ter glede posameznih sprememb členov sprejela podrobnejša stališča.

PREDLOGI IN POBUDE INTERESNE SKUPINE

Interesna skupina na 23. seji 12. 6. 2019 v okviru točke Razno razpravljala tudi o uspešnosti Državnega sveta pri izvrševanju njegovih pristojnosti ter sprejela sklep, da se na Kolegij Državnega sveta naslovi pobudo za pripravo pregleda uspešnosti Državnega sveta pri izvrševanju njegovih pristojnosti v aktualnem mandatu in okrepitev prisotnosti Državnega sveta v medijih. Kolegij Državnega sveta je pobudo obravnaval na 22. seji 1. 7. 2019, kjer je Predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca pojasnil, da Državni svet redno beleži statistične podatke o aktivnostih Državnega sveta, ki se jih nato objavi v letnih poročilih Državnega sveta. Povedal je, da se vsebinsko najpomembnejše zadeve redno zbirajo pod naslovom »Vsebinski poudarki dela« na spletni strani Državnega sveta. Hkrati je pozval, da se državne svetnike ponovno opomni, da Služba za odnose z javnostmi Državnega sveta na spletni strani objavlja tudi njihove aktivnosti, zato naj o njih redno obveščajo predstavnico Državnega sveta za stike z javnostmi.

OSTALO

Člani interesne skupine so bili aktivni tudi pri postavljanju svetniških pobud in vprašanj (npr. glede integracije avtonomnih vozil v Republiki Sloveniji; glede financiranja in zagotavljanja nadstandardnih ter visokotehnološko naprednih medicinskih in tehničnih pripomočkov ter vlaganja v lastne raziskave in razvoj na omenjenem področju; glede vključitve cepljenja proti okužbam s človeškimi papilomavirusi (HPV) za dečke v Program cepljenja in zaščite z zdravili itd.) in pripravi različnih posvetov v okviru Državnega sveta (npr. posvet Znakovni jezik za vse in posvet Uresničevanje človekovih pravic invalidov).

Neža Dular
sekretarka interesne skupine

dr. Branka Kalenić Ramšak
vodja interesne skupine